

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1773

VD18 90118677

§. 9. Protocareri supremi Inquisitoris epistola ad summum Pontificem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67263)

Sæcul. XVI. ceteris Provinciæ Castellanæ, Tol-
A.C. 1596 tanæ, & Arragonicæ, necnon Cordu-

Greg. Coronelli con-
greg. Nota-
rius relat. benensis, & Hispalensis Collegii Jesuitæ, ac Theologi ad novæ hujus doctrinæ defensionem plurimas lucubrationes obtulerunt, nec minus etiam Dominicani pro defendenda sancti Thomæ doctrina suas lucubrationes in uno volumine sub titulo Apologiæ adversus novas Molinæ assertiones per Didacum Alvaresium anno priori die vigesima Novembribus sa-

Congreg. cro Generalis Inquisitionis tribunali ex-
die 14. hibuerunt. Has igitur lucubrationes
Septemb. unacum Academiarum, Præfulum, ac
ann. 1605. Hispaniæ Theologorum, necnon Hen-
Camil. Ca- rici Henriquez Jesuitæ censuris, qua-
jet. epist. rum quædam Molinæ doctrinam ab omni suspicionis labo immunem, aliæ mo-
derandam, aliæ omnino damnandam pronuntiabant, Petrus Protocarerus Conchenensis Episcopus nuper supremus Castellæ Inquisitor nominatus hoc anno die nona Octobris Romam transmisit.

§. IX.

Protocareri supremi Inquisitoris epi-
ftola ad summum Pontificem.

Hisce Doctorum censuris Protocarerus supremus Hispaniæ Inquisitor epi-
stolam subjecit die decima quinta Octo-
bris Madriti datam, cuius summa hæc est:

Beatissi-

Beatissime Pater!

Sæcul. XVI.

A.C. 1596.

„Quod de controversiis inter Ordini-
„nis Prædicatorum fratres, & Socie-
„tatis Jesu Clericos superiori anno San-
„ctitas vestra scripsit, ut utriusque parti
„silentium imponeremus, id jam factum
„est: quod vero ad eorum sensus de tota
„quæstione perspiciendos, simulque alio-
„rum doctrina præstantium, minimeque
„suspectorum intentias exequirendas at-
„tinebat, id nunc utriusque partis, Uni-
„versitatum, virorumque Theologica Fa-
„cultate magis insignium scriptis ad San-
„ctitatem vestram transmittendis præ-
„stamus. Illud tamen a nobis utrique, ut
„Beatitudini vestræ proponeremus, e-
„nixe contenderunt, paratos quidem
„se, ut Ecclesiæ Filios decet, Aposto-
„licæ Sedis definitionem quamvis ex-
„spectare, atque se plene totos addicere:
„si vero ea decisio multo tempore diffe-
„ratur, quomodo se interea, absque
„Theologicarum disputationum maxi-
„mo detimento gerant, non posse pror-
„sus conspicere: esse enim quæstiones
„plurimas, easque gravissimas, in qui-
„bus aut hærere ipsos, aut nusquam
„progredi necesse sit, aut, quo minus
„hanc ipsam quæstionem attingant, vi-
„tare sine mutua inter se, aut aliorum
„etiam offensione neutiquam possint. In
„his ergo rationem sibi præscribi hu-

Exstat ori-

gin. in Bibl.

Angel. Rom.

vol. sign. E.F.

B 2

„millime

Sæcul. XVI. „millime precautur. Hoc quanti esse
A.C. 1596. „debeat, Sanctitas vestra pro sua fa-
 „pientia optime judicabit, deque eo
 „pro paterna charitate providebit. Sub
 „idem quoque tempus Claudius Aqu-
 „viva Societatis Præpositus Generalis,
 „cum Molinæ cauſsam ad Romanum
 „tribunal evocatam intelligeret, datis
 „literis omnes Ordinis sui Provinciales
 „confulebat, an præfatus Molinæ liber
 „communi Societatis nomine propug-
 „nandus effet: ad hasce vero literas
 „Provinciarum Rectores uno ore respon-
 „debant hanc in sententiam: commu-
 „nis est universæ Societatis sententia,
 „gratiam Dei actualem, qua prævenimur,
 „& excitamur, nequaquam esse ex na-
 „tura sua infallibiliter prædeterminan-
 „tem: contra oppositam ergo senten-
 „tiam, & contra quodcunque aliud sapien-
 „tes universo Societatis nomine certa-
 „men fuscipi poterit: In libro equidem
 „Molinæ nihil vituperabile notatur: si
 „tamen de eo quæſtio verteretur, neu-
 „tiquam abdicandus aut desituendus,
 „eiusdem tamen Molinæ libri defensio
 „non videtur digna, in qua publice uni-
 „versus Ordo decertaret: abunde foret, si
 „vel ipſe Molina per ſe, vel illius Provincia,
 „ipſiusque proprii Superiores pro ejus
 „innocentia tuenda fatagerent: quæ-
 „dam enim in Molinæ scriptis sunt dun-
     „taxat

,,taxat verisimilia, quibus contraria Sæcul. XVI.
,,a multis in Societate traduntur.,, A.C. 1596.

§. X.

*Novi tumultus in Hispania ex impositi
silentii occasione exorti.*

Nec supervacanea erat hujus Inquisitori^{Hist. Congr.}
sollicitudo, nec iniqua Docto^{auxil. l. I.}
rum postulatio; priusquam enim ille^{cap. 25.}
præfatas lucubrationes Romam trans-
mitteret, dum interea Molinæ caufsa
Romæ pendebat, jamjam impositi si-
lentii lex majoris contentionis fomitem
suppeditare videbatur; cum enim Theo-
logici hujus argumenti amplitudo haud
pateretur, quin nonnunquam Disputa-
tionum Præsides, vel Scholarum Ma-
gистri etiam sine sensu ad prohibitas quæ-
stiones abriperentur, aut cum nonnulli
intra hujus silentii fines ob luxuriantis
ingenii intemperiem sese contineri haud
paterentur, exinde res ad tantum tur-
barum ardorem deveneré, ut Philippus II.
Hispaniarum Rex, Princeps pacis stu-
diosissimus huic malo satis periculo^{so}
remedium opponere cogeretur: igitur
non modo Hispánicæ provinciæ Recto-
rem ex ordine Fratrum Prædicatorum,
sed etiam Patrem Garziam Provinciæ
Castellanæ Societatis Jesu Visitatorem
Madritum accersiri jussit, eisque hoc
anno literis ad eosdem Araniue die